

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 07, 2016

Nummer 7, 2016

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:1047](#) 09-02-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:1043](#) 04-02-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:1042](#) 04-02-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:1038](#) 02-02-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2015:3875](#) 25-11-2015

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2015:5808](#) 23-11-2015

RECHTSPRAAK

Verzoek in hoger beroep tot het treffen van voorlopige voorzieningen afgewezen. In hoger beroep gaat het om de verlaging van de kinderalimentatie, waartoe de rechtbank had beslist. De vrouw verzoekt een tweetal voorlopige voorzieningen te treffen. Het hof wijst die voorlopige voorzieningen af. De ene heeft onvoldoende samenhang met de hoofdvordering, bij de ander heeft zij geen belang.

De rechtbank heeft bij haar beschikking het echtscheidingsconvenant gewijzigd en de kinderalimentatie op een lager bedrag vastgesteld. De vrouw is hiervan in hoger beroep gekomen, de man heeft incidenteel appèl ingesteld.

De vrouw verzoekt voorts bij wege van voorlopige voorziening (ex artikel 223 Rv) de man te gebieden om binnen 24 uur na het wijzen van de voorlopige voorziening alle medewerking te verlenen om een van de vier kinderen terug in te schrijven op het adres van de vrouw, op straffe van een dwangsom. Verder verzoekt de vrouw de man te gebieden om de volledige alimentatie tijdig, voor de eerste van iedere maand, te betalen, op straffe van een dwangsom.

Weliswaar is de vrouw ontvankelijk in haar verzoek om voorlopige voorzieningen, maar het hof wijst beide verzoeken af. De eerste voorlopige voorziening wordt afgewezen omdat het verzoek moet samenhangen met het hoofdverzoek (artikel 223 lid 2 Rv). Het principaal en het incidenteel hoger beroep in de hoofdzaak richten zich slechts tegen de bijdrage van de man in de kosten van verzorging en opvoeding van de kinderen. Het verzoek van de vrouw om een van de kinderen terug in te schrijven op haar adres vertoont derhalve onvoldoende samenhang met de hoofdvordering. Er is daarmee onvoldoende samenhang, hetgeen meebrengt dat het verzoek moet worden afgewezen.

Het verzoek van de vrouw ten aanzien van de betaling van de kinderalimentatie dient ook te worden afgewezen. Het hof is van oordeel dat de vrouw bij dit verzoek geen belang heeft, nu zij in feite om nakoming van de bestreden beschikking verzoekt en deze beschikking uitvoerbaar bij voorraad is verklaard. Zij beschikt derhalve reeds over een executoriale titel op dit punt. Ten overvloede merkt het hof op dat het op grond van artikel 611a Rv niet mogelijk is

om ter zake van de betaling van een geldsom als hoofdveroordeling (zoals in casu de kinderalimentatie) een dwangsom op te leggen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-02-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:1047

Zaaknummer: 200.162.791/02

RECHTSPRAAK

Grievend gedrag volgens de rechtbank wel, maar volgens het hof niet zo ernstig dat daarmee een einde is gekomen aan de alimentatieverplichting.

De kern van het geschil betreft de vraag of de man zich zodanig kwetsend en grievend heeft gedragen tegenover de vrouw dat van lotsverbondenheid, de grondslag voor de alimentatieverplichting tussen ex-echtgenoten, geen sprake (meer) is. De rechtbank heeft deze vraag bevestigend beantwoord. De man, verzoeker om alimentatie, is het daarmee niet eens en van dit oordeel in hoger beroep gekomen.

Voorop staat, aldus het hof, dat in uitzonderlijke gevallen grievend gedrag van een der gewezen echtgenoten ten opzichte van de ander tot de conclusie kan leiden dat aan iedere lotsverbondenheid tussen de gewezen echtgenoten een einde is gekomen. Bij de beoordeling of zich zo'n situatie in het concrete geval voordoet, dient terughoudendheid te worden betracht, mede gelet op het onherroepelijke karakter van zo'n beëindiging dan wel matiging. Daarbij dient bedacht te worden dat het op zichzelf niet ongebruikelijk is dat een relatiebreuk dan wel echtscheiding gepaard gaat met de nodige emoties. Derhalve is niet iedere vorm van wangedrag dan wel grievend gedrag aanleiding om de onderhoudsverplichting te matigen of te beëindigen.

Weliswaar heeft de man de grenzen van betamelijk gedrag overschreden, doch anders dan de rechtbank is het hof van oordeel dat het gedrag van de man niet zodanig grievend is dat in redelijkheid niet van de vrouw gevergd kan worden om bij te dragen in het levensonderhoud van de man.

Het hof leidt uit de door de vrouw overgelegde processen-verbaal van aangifte, de door de burgemeester opgelegde huisverboden, de uitdraaien van de sms-berichten en e-mailberichten van de man aan de vrouw af dat de gedragingen van de man voornamelijk hebben plaatsgevonden in de maanden voor en in de maanden na de verbreking van de samenwoning van partijen. Derhalve valt, naar het oordeel van het hof, niet uit te sluiten dat de gedragingen van de man mede zijn toe te schrijven aan de emoties die voortvloeien uit de relatiebreuk dan wel echtscheiding van partijen. Hetzelfde geldt voor de brief van een jaar

later die door de man aan de werkgever van de vrouw is gezonden.

Hetgeen door de vrouw is aangevoerd over het gedrag van de man voor en tijdens het huwelijk, onderbouwd door middel van allerlei verklaringen, leidt naar het oordeel van het hof niet tot een andere conclusie. Het hof acht in dit kader van belang dat de vrouw zelf heeft aangegeven dat de man lang (vanaf 1981) voordat partijen een relatie met elkaar kregen, al emotionele en psychische klachten had en daarvoor behandelingen onderging, dat de man tijdens het niet-huwelijkse deel van hun relatie (vanaf 1992) ten gevolge van deze problematiek volledig arbeidsongeschikt is geworden – en dat tot op heden is gebleven – en dat partijen desondanks, jaren later (in 2000), zijn gehuwd en een kind hebben gekregen. De emotionele en psychische klachten van de man hebben daarmee derhalve bij voortduring onderdeel uitgemaakt van het gezamenlijke verleden van partijen. Daarnaast is het hof van oordeel dat, hoewel de door de vrouw aan de man verweten gedragingen zonder meer als kwetsend en grievend door de vrouw zullen zijn ervaren, die gedragingen ook op zichzelf (en in onderlinge samenhang) beschouwd niet ernstig genoeg zijn om aan te nemen dat er een einde is gekomen aan de hiervoor bedoelde lotsverbondenheid. Dit alles neemt niet weg dat tot een ander oordeel kan worden gekomen indien de man volhardt in zijn onbetamelijke gedragingen jegens de vrouw. Echter, op dit moment acht het hof een dergelijke conclusie te verstrekken.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 04-02-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:1043

Zaaknummer: 200.165.135/01

RECHTSPRAAK

Ontvangen toeslagen (huurtoeslag en zorgtoeslag) verminderen de behoefte van de vrouw aan alimentatie niet. Los daarvan oordeelt het hof dat de vrouw geacht moet worden geheel in haar eigen behoefte te kunnen voorzien. De vrouw wordt veroordeeld tot terugbetaling van de inmiddels door de man betaalde partneralimentatie.

Het draait in deze zaak om de behoeftigheid van de vrouw.

Wat de door de vrouw ontvangen toeslagen betreft oordeelt het hof als volgt. De Hoge Raad heeft bij arrest van 27 januari 1995 (LJN ZC1632, NJ 1995/291) geoordeeld dat de behoefte moet worden vastgesteld los van de bijdrage op grond van de Wet individuele huursubsidie. Daartoe overwoog de Hoge Raad dat een alimentatie die een ex-echtgenoot ontvangt, krachtens deze wet wordt gerekend tot het belastbaar inkomen op basis waarvan de aanspraak op een huurbijdrage wordt beoordeeld. Onder de huidige wet op de huurtoeslag geldt dat ook. Voorts wees de Hoge Raad erop dat een andere opvatting zou leiden tot het onaanvaardbare resultaat dat de alimentatieplichtige een deel van zijn verplichting zou kunnen afwentelen op de gemeenschap. Beide argumenten gelden ook ten aanzien van de zorgtoeslag. De ontvangen toeslagen worden daarom buiten beschouwing gelaten bij de berekening van de behoefte van de vrouw.

Het hof oordeelt vervolgens dat de vrouw niet behoeftig is. Zij heeft niet aangetoond dat zij actief op zoek is (geweest) naar ander of aanvullend werk om geheel in haar eigen behoefte te kunnen voorzien. De stelling dat haar 25-urige werkweek qua belastbaarheid gelijkgesteld moet worden met een fulltime dienstverband heeft zij eveneens niet, althans onvoldoende gemotiveerd. Gelet op de gemotiveerde betwisting door de man van deze stellingen lag het op de weg van de vrouw om haar stellingen deugdelijk en met bewijsstukken te staven. Zij had bijvoorbeeld twee andere banen die zij had kunnen behouden. Zij heeft niet toegelicht waarom zij die arbeidscontracten heeft beëindigd. Nu de vrouw niet of onvoldoende haar stelling heeft gemotiveerd dat zij niet in staat is om zelf volledig in haar behoefte te voorzien, gaat het hof ervan uit dat zij dat wel zal kunnen.

Het hof veroordeelt de vrouw tot terugbetaling van de te veel betaalde alimentatie. De vrouw heeft rekening kunnen houden met de omstandigheid dat de partneralimentatie als gevolg van de verzoeken van de man in hoger beroep lager zou kunnen uitvallen dan waarop de rechtbank deze heeft vastgesteld. De man heeft immers de behoefte van de vrouw van meet af aan betwist. Het is het hof voorts niet gebleken dat de vrouw door de terugbetaling in financiële moeilijkheden zou komen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 04-02-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:1042

Zaaknummer: 200.173.293/01

RECHTSPRAAK

Verlenging uithuisplaatsing. Na 7,5 maand van uithuisplaatsing bepaalt de gecertificeerde instelling het perspectief bij pleegouders en wordt niet meer toegewerkt naar terugplaatsing. Ten onrechte, aldus het hof.

Weliswaar bekrachtigt het hof de verzochte verlenging van de uithuisplaatsing, maar het hof breekt de staf over de opvatting van de gecertificeerde instelling (GI) en de kinderrechter over het perspectief van de minderjarigen. Het hof oordeelt als volgt. Met de GI en de kinderrechter heeft het hof zeker zorgen over het antwoord op de vraag wat voor de thans net 5-jarige en bijna 3-jarige minderjarigen, gelet op hun persoon en ontwikkeling, een aanvaardbaar te achten termijn is waarbinnen de ouders in staat moeten zijn om de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding weer zelf te dragen. Het hof onderschrijft het door de GI en de kinderrechter genoemde belang van zulke jonge kinderen als deze minderjarigen bij het zo spoedig mogelijk duidelijkheid krijgen en houden over waar en bij wie zij gaan opgroeien dan ook zonder meer. Echter, het hof is van oordeel dat de in ieder geval reeds na 7,5 maand van uithuisplaatsing door de GI ingeslagen weg om niet meer toe te werken naar thuisplaatsing onvoldoende wordt gedragen door de voor het hof op dit moment kenbare stukken.

Rechtvaardiging anderszins van een zo ingrijpende koerswijziging wat betreft het toekomstperspectief van de minderjarigen in de relatief korte periode van 7 mei 2015 toen het perspectief nog lag bij thuisplaatsing en 25 september 2015 blijkt evenmin. De duur van 7,5 maand verblijf in een pleeggezin, komt het hof, gelet op de leeftijd van beide meisjes en de behoorlijk lange periode in hun leven die zij voordien bij de ouders hebben doorgebracht, niet zonder meer onomkeerbaar voor. Hoewel er voor de vader en de moeder, zowel in individuele zin als in gezamenlijkheid als ouders nog genoeg werk aan de winkel was en is, waarbij met name hun voortdurende strijd als ex-partners en hun – mogelijk vooral daarmee samenhangende – vijandige wijze van communiceren grote zorgpunten blijven, acht het hof, gelet op hetgeen de ouders in de betreffende periode allemaal wel hebben aan- en opgepakt, onvoldoende gemotiveerd dat de opvoedvaardigheden van beide ouders, zo nodig met ondersteuning, niet goed genoeg zouden zijn om aan te sluiten bij de ontwikkeling van de beide meisjes. De conclusie van de GI op 25 september 2015 dat het toen al duidelijk was dat

de kinderen tot aan hun volwassenheid niet meer terug zouden kunnen naar een van beide of beide ouders acht het hof dan ook te prematuur. Dit spreekt temeer omdat (nog) niet vaststaat dat de kinderen daadwerkelijk getraumatiseerde kinderen zijn.

Voorts overweegt het hof dat de ouders voor de sinds 25 september 2015 tot op heden voor de beide minderjarigen verstreken kostbare tijd niet verantwoordelijk kunnen worden gehouden en dat deze tijd in ieder geval door de ouders niet onbenut is gelaten.

Opmerking: Het is heel goed dat het hof in deze zaak zeer uitgebreid en weloverwogen het perspectief van de plaatsing dat in 7,5 maand tijd is verschoven van terugplaatsing naar plaatsing tot aan de volwassenheid bij het pleeggezin aan de orde heeft gesteld. In dit geval werkten de ouders in alle opzichten mee en deden erg hun best. Hun werd geen tijd gegund om verder aan zichzelf en hun relatie te werken. Het komt vaker voor dat GI's al na een half jaar het perspectief bepalen bij het pleeggezin in plaats van bij de ouders. Het is zeer de vraag of dat wel in overeenstemming is met de verstrekkende inbreuk die daarmee wordt gemaakt op het familie- en gezinsleven van artikel 8 EVRM.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 02-02-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:1038

Zaaknummer: 200.183.109/01

RECHTSPRAAK

Afstorting van pensioen bij verzekeringsmaatschappij ter verzekering van de ten behoeve van de vrouw in eigen beheer bij de vennootschap van de man opgebouwde pensioenaanspraken met inbegrip van het nabestaandenpensioen? Hof wijst afstorting af, want in strijd met het vennootschappelijk belang. Voorts brengt de postrelationele solidariteit tussen ex-echtgenoten mee dat het effectief aanwezige pensioenvermogen tussen partijen in gelijke mate moet worden verevend.

Beide partijen zijn in hoger beroep gekomen tegen het oordeel van de rechtbank dat de man € 211.743 dient af te storten bij een in Nederland erkende levensverzekeringsmaatschappij ter verzekering van de ten behoeve van de vrouw in eigen beheer bij de vennootschap van de man opgebouwde pensioenaanspraken met inbegrip van het nabestaandenpensioen. De man wenst dat het pensioen in eigen beheer in zijn vennootschap blijft staan omdat de bv over onvoldoende middelen beschikt om tot afstorting over te gaan. De vrouw wenst afstorting van het bedrag van € 211.743 in een door haar op te richten pensioen-bv

Het hof overweegt dat uit de conceptjaarrekening 2014 volgt dat er een pensioenvoorziening is opgenomen voor een bedrag van € 167.470. Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met een rekenrente van 3,034%. Deze rekenrente wordt niet gehanteerd door verzekeringsmaatschappijen. Uitgaande van de huidige zeer lage rentetarieven, waarbij gedacht moet worden aan een rentetarief tussen de 1% en 1,5%, is de in de jaarrekening getroffen pensioenvoorziening voor de man en de vrouw volstrekt onvoldoende. Het bedrag aan liquiditeiten dat per 31 december 2014 aanwezig is, is onvoldoende om de pensioenvoorziening voor de man en de vrouw af te storten onder een levensverzekeringsmaatschappij. De postrelationele solidariteit tussen ex-echtgenoten brengt met zich dat het effectief aanwezige pensioen tussen partijen in gelijke mate moet worden verevend. Nu een voorziening van ruim € 340.000 op de balans nodig is om de totale pensioenrechten van partijen te dekken, kan van de man in redelijkheid niet worden verwacht dat hij daarvan ten behoeve van de vrouw € 211.743 in liquiditeiten afstort, waarbij hij geen

zekerheid meer heeft over de dekking van zijn eigen pensioen. In het kader van het vennootschappelijk belang dient de vennootschap ook over voldoende liquiditeiten te kunnen beschikken om aan haar lopende verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Het volledig aanwenden van de liquiditeiten voor het afstorten van de pensioenrechten acht het hof in strijd met de belangen van de vennootschap. Voorts is het hof van oordeel dat de man ook overigens onvoldoende eigen vermogen heeft om zorg te dragen voor de afstorting van de pensioenrechten, waarbij het hof het redelijk en billijk acht dat een pensioenafstorting dan ook plaatsvindt voor beide partijen en niet slechts voor één partij. Het hof vernietigt daarom de bestreden beschikking op dit punt.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 25-11-2015

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2015:3875

Zaaknummer: 200.164.925.01 en 200.164.926.01

RECHTSPRAAK

Moeder en oma worden gezamenlijk belast met het gezag over het kind op grond van artikel 1:253t BW.

De moeder en de oma verzoeken de kinderrechter te bepalen dat de oma samen met de moeder wordt belast met het gezag over het kind.

Op grond van artikel 1:253t van het Burgerlijk Wetboek (BW) kan de rechtbank indien het gezag over een kind bij één ouder berust, op gezamenlijk verzoek van de met het gezag belaste ouder en een ander dan de ouder die in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat, hen gezamenlijk met het gezag over het kind belasten. Op grond van het tweede lid van voormeld artikel wordt het verzoek, in het geval dat het kind tevens in familierechtelijke betrekking staat tot een andere ouder, slechts toegewezen, indien 1) de ouder en de ander op de dag van het verzoek gedurende ten minste een aaneengesloten periode van een jaar onmiddellijk voorafgaande aan het verzoek gezamenlijk de zorg voor het kind hebben gehad en 2) de ouder die het verzoek doet op de dag van het verzoek gedurende ten minste een aaneengesloten periode van drie jaren alleen met het gezag belast is geweest.

Op grond van het derde lid van voormeld artikel wordt het verzoek afgewezen indien, mede in het licht van de belangen van een andere ouder, gegronde vrees bestaat dat bij inwilliging de belangen van het kind zouden worden verwaarloosd.

Naar het oordeel van de kinderrechter dient het verzoek van de moeder en de oma tot gezamenlijk gezag over het kind op grond van artikel 1:253t lid 1 BW te worden toegewezen. De moeder is thans alleen met het gezag belast. Er is geen sprake van een familierechtelijke betrekking tot een andere ouder in de zin van artikel 1:253t lid 2 BW, aangezien de ouders niet waren gehuwd en de vader het kind niet heeft erkend. De vader heeft nooit enig contact of enige bemoeienis met het kind gehad. Voorts is sprake van een nauwe persoonlijke betrekking tussen de oma en het kind. Gebleken is dat de moeder en de oma het kind al vanaf zijn geboorte samen verzorgen en opvoeden en er sterke affectieve banden tussen hen bestaan. Feitelijk oefenen de moeder en de oma al samen het gezag over het kind uit. Nu de Raad voor de Kinderbescherming een verklaring van geen bezwaar heeft afgegeven voor de oma en de opa, is de kinderrechter van oordeel dat de belangen van het kind, mede in het licht van de

belangen van de vader, geenszins worden verwaarloosd bij toewijzing van het voorliggende verzoek. De kinderrechter bepaalt derhalve dat de oma samen met de moeder wordt belast met het gezag over het kind.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 23-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2015:5808

Zaaknummer: